

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/55/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119210421
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4119210421.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členov senátu Mgr. Mareka Janigloša a JUDr. Pavla Lukáča, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/XX, D., 2/ B. E. B., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/XX, D., 3/ E. F., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/XX, D., 4/ B. G., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/X, D., všetci žalobcovia zastúpení advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Laurinská 4, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 833 533, proti žalovaným: 1/ H. I., nar. XX. XX. XXXX, J. XX/XX, D., 2/ B. E. K., nar. XX. XX. XXXX, K. XXX/X, D., 3/ B. C., nar. XX. XX. XXXX, L. XXX/XX, M., toho času I. XX, C., 4/ B. N. C. (M. N.), nar. XX. XX. XXXX, O. G. XXXX/XX, D., 5/ E. N., nar. XX. XX. XXXX, B. XXX/XX, D., 6/ P. M. N., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/X, D., 7/ P. Q. R., nar. XX. XX. XXXX, L. C. XXX/X, D., 8/ B. B., nar. XX. XX. XXXX, O. XXX/X, D., 9/ B. S., nar. XX. XX. XXXX, T. K. XXX/XX U., D., 10/ A. C., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/X, D., 11/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, E. XXX/XX, D., 12/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, I. XX, 13/ L. B., nar. XX. XX. XXXX, M. XXX/XX, D., 14/ E. B., nar. XX. XX. XXXX, M. XXX/XX, D., 15/ P. J. T., nar. XX. XX. XXXX, K. XXX/X, D., 16/ V. T., nar. XX. XX. XXXX, K. XXX/X, D., 17/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, K. XXX/X, D., žalovaní v 1., 2., 5., 6., 7., 8., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16. a 17. rade zastúpení: E. B., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/XX, D., 18/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po C. C., M. P., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 6, 19/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po E. C., na LV č. XXXX zapísaný ako poradový vlastník č. 8, 20/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po B. B., M. C., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 9, 21/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po O. C., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 11, 22/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po U. C. (mal.), na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 12, 23/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po L. N., M. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 13, 24/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po W. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 14, 25/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po E. O., na LV č. XXXX zapísaný ako poradový vlastník č. 15, 26/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po U. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 17, 27/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po E. P., M. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 18, 28/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po O. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 19, 29/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po P. O., na LV č. XXXX zapísaný ako poradový vlastník č. 21, 30/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po K. O. (ml.), na LV č. XXXX zapísaný ako poradový vlastník č. 22, 31/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po E. C., na LV č. XXXX zapísaný ako poradový vlastník č. 32, 32/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po L. N., M. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 33, 33/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po W. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 34, 34/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po E. O., na LV č. XXXX zapísaný ako poradový vlastník č. 35, 35/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po U. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 38, 36/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po E. P., M. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 39, 37/ neznámy vlastník z titulu dedičstva po O. O., na LV č. XXXX zapísaná ako poradový vlastník č. 40, neznámi vlastníci v 18. až 37. rade zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie vlastníckeho práva nehnuteľnostiam, v konaní o odvolaní žalobcov v 1. až 4. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 16C/72/2019-406 zo dňa 19. apríla 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom č. k. 16C/72/2019-406 zo dňa 19. apríla 2023 zamietol žalobu žalobcov, ktorí sa domáhali určenia, že:

- žalobcovia v 1. a 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi novovzniknutej parcely registra „C” s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 247 m², ktorá vznikla odčlenením od pôvodnej nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v katastrálnom území X., vedenej v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, zapísanej na LV č. XXXX ako parcela registra „E” evidovaná na mape určeného operátu s parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 341 m² a novovzniknutej parcely registra „C” s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 150 m², ktorá vznikla odčlenením od pôvodnej nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v katastrálnom území X., vedenej v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, zapísanej na LV č. XXXX ako parcela registra „E” evidovaná na mape určeného operátu s parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 614 m²; podľa geometrického plánu č. 93/2017 zo dňa 15. 08. 2017 vyhotoveného spoločnosťou geo.flex, s.r.o., ktorý bol úradne overený Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom dňa 20. 09. 2017,

- žalobcovia v 2. až 4. rade sú podielovými spoluvlastníkmi novovzniknutej parcely registra „C” s parc. č. 2167/4 – vinica o výmere 85 m², ktorá vznikla odčlenením od pôvodnej nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v katastrálnom území X., vedenej v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, zapísanej na LV č. XXXX ako parcela registra „E” evidovaná na mape určeného operátu s parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 341 m² s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu žalobkyne v 2. rade 1/6 k celku, žalobcu v 3. rade 4/6 k celku a žalobkyne v 4. rade 1/6 k celku; podľa geometrického plánu č. 93/2017 zo dňa 15. 08. 2017 vyhotoveného spoločnosťou geo.flex, s.r.o., ktorý bol úradne overený Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom dňa 20. 09. 2017 ako aj náhrady trov konania.

Žalobcovia petit žaloby na pojednávaní opravili a požadovali, aby súd rozhodol tak, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi novovzniknutej parcely registra „C”, nachádzajúcej sa v katastrálnom území X., s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 247 m² a parcely registra „C”, nachádzajúcej sa v katastrálnom území X., s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 150 m² a žalobcovia v 2., 3. a 4. rade sú podielovými spoluvlastníkmi (žalobca v 3. rade v podiele 4/6-iny, žalobcovia v 2. a 4. rade každý v podiele 1/6-iny) novovzniknutej parcely registra „C”, s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 85 m²; podľa geometrického plánu č. 93/2017 zo dňa 15. 08. 2017 vyhotoveného spoločnosťou geo.flex, s.r.o., ktorý bol úradne overený Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom dňa 20. 09. 2017. Tento petit však súd prvej inštancie nepovažoval za zmenu žaloby, ale len za spresnenie pôvodného petitu, čo uviedol aj priamo do zápisnice o pojednávaní zo dňa 22. 06. 2022.

O trovách konania súd rozhodol tak, že žalovaným v 1. až 37. rade proti žalobcom v 1. až 4. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Po právnej stránke súd svoj rozsudok odôvodnil citáciou ust. § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, 2, § 134 ods. 1, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj Občiansky zákonník), ust. § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj CSP). Výrok o trovách konania súd odôvodnil citáciou ust. § 255 ods. 1, § 261 ods. 1 CSP.

3. Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území X., vedených v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, zapísaných na LV č. XXXX ako parcely registra „C” evidované na katastrálnej mape s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 611 m², s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 524 m², s parc. č. XXXX/X – záhrada o výmere 232 m² a s parc. č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 162 m², na ktorej stojí stavba – rodinný dom so súp. č. XXX (ďalej aj ako „nehnuteľnosti A”) a že žalobcovia v 2., 3. a 4. rade sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností, nachádzajúcich sa v katastrálnom území X., vedených v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, zapísaných na LV č. XXXX ako parcely registra „C” evidované na katastrálnej mape s parc. č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 19 m², s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 220 m² a s parc. č. XXXX/X –

zastavaná plocha a nádvorie o výmere 321 m², na ktorej stojí stavba – dom so súp. č. XXX; s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu žalobkyne v 2. rade 1/6 k celku, žalobcu v 3. rade 4/6 k celku a žalobkyne vo 4. rade 1/6 k celku (ďalej aj ako „nehnutelnosti B”).

Ďalej tvrdili, že spolu s nehnuteľnosťami A a nehnuteľnosťami B sú oprávnenými držiteľmi aj novovzniknutých parciel s parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a s parc. č. XXXX/X, podľa geometrického plánu č. 93/2017 zo dňa 15. 08. 2017, vyhotoveného spoločnosťou geo.flex, s.r.o. (ďalej aj „geometrický plán”). Konkrétne tvrdili, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú oprávnenými držiteľmi novovzniknutej parcely registra „C” s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 150 m² a s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 247 m² a žalobcovia v 2. až 4. rade sú oprávnenými držiteľmi novovzniknutej parcely registra „C” s parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 85 m² (ďalej aj ako „novovzniknuté parcely”). Novovzniknuté parcely vznikli odčlenením od pôvodných nehnuteľností v katastrálnom území X., vedených v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, zapísaných na LV č. XXXX ako parcely registra „E” a evidovaných na mape určeného operátu s parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 341 m² a s parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 614 m² (ďalej aj ako „dotknuté parcely”).

Dotknuté parcely vo výmere zodpovedajúcej novovzniknutým parcelám začiatkom 90. rokov minulého storočia žalobcovia kúpili od E. F. a U. F. (ďalej aj „E. a U. F.”). E. a U. F. nadobudli v roku 1959 výlučné vlastnícke právo k parcele s parc. č. XXXX/X vo výmere 150 m² a k parcele s č. XXXX/X vo výmere 332 m² na základe imperfektných kúpnych zmlúv uzavretých s predchádzajúcimi vlastníkmi. Väčšina kúpnych zmlúv, ktoré uzatvorili E. a U. F. ako kupujúci s pôvodnými vlastníkmi dotknutých parciel ako predávajúcimi, ako aj kúpne zmluvy, na základe ktorých žalobcovia nadobudli dotknuté parcely s výmerou zodpovedajúcou novovzniknutým parcelám do ich vlastníctva od E. a U. F., sa medzičasom po ich odovzdaní Mgr. Slováčikovi nezachovala.

E. a U. F. uzatvorili kúpnu zmluvu okrem iného k dotknutej parcele č. XXXX/X, ktorej výmera zodpovedala výmere novovzniknutej parcely XXXX/X, t. j. 85 m² so žalobcom v 3. rade a s W. F., M. M., nar. XX. XX. XXXX (zomr. XX. XX. XXXX) ako jeho manželkou, koncom roka 1990. V čase po úmrtí W. F., teda od 17. 11. 1996 užívali nehnuteľnosti B spolu s novovzniknutou parcelou č. XXXX/X so žalobcom v 3. rade dobromyseľne a nerušene aj žalobkyne v 2. a 4. rade ako dedičia - dcéry po poručiťelke. Žalobcovia v 1. a v 2. rade uzatvorili s E. a U. F. kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k dotknutým parcelám č. XXXX/X U. I. XXXX/X vo výmere, ktorá zodpovedá výmere novovzniknutých parciel č. XXXX/X U. I. XXXX/X, teda spolu 397 m² približne v mesiaci november 1990. Žalobcovia v 1. a v 2. rade tvrdili, že nehnuteľnosti A spolu s novovzniknutými parcelami č. XXXX/X U. I. XXXX/X dobromyseľne a nerušene užívali minimálne od 07. 12. 1990 a nehnuteľnosti A spolu s novovzniknutými parcelami č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X sú v prírode ohraničené plotom. Rovnako tak aj nehnuteľnosti B spolu s novovzniknutou parcelou č. XXXX/X sú v prírode ohraničené plotom. Je tak zároveň zrejmé, že novovzniknuté parcely, tak ako sú zaznačené v geometrickom pláne, žalovaní viac ako 10 rokov neužívajú.

4. Žalovaný v 3. rade vo vyjadrení k žalobe uviedol, že pozemky zdedil po nebohom otcovi a k žalobe sa nevie vyjadriť.

Ostatní (žijúci žalovaní) sa k žalobe nevyjadрили.

Slovenský pozemkový fond sa k žalobe vyjadril ako zástupca neznámych, resp. nezistených vlastníkov (žalovaní v 18. až 37. rade), ktorý uviedol, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže totožný stav tu je minimálne od roku 1990. Žalobcovia tvrdili, že sú oprávnenými držiteľmi novovytvorených parciel, ktoré vznikli odčlenením od pôvodných parciel registra „E” KN č. XXXX/X – orná pôda o výmere 341 m² a č. XXXX/X – orná pôda o výmere 614 m² zapísaných na LV č. XXXX, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve žalovaných v 1. až 34. rade (pôvodne žalovaných v 1. až 34. rade). Žalobcovia taktiež tvrdili, že tieto pozemky, vo výmere zodpovedajúcej výmere novovytvorených parciel kúpili začiatkom 90. rokov minulého storočia od E. a U. F., ktorí ich kúpili v roku 1959 na základe neperfektných kúpnych zmlúv od predchádzajúcich vlastníkov, ale kúpne zmluvy sa medzičasom po ich odovzdaní advokátovi Mgr. Slováčikovi nezachovali. Podľa troch zachovaných kúpnopredajných zmlúv E. a U. F. kúpili dňa 19. 07. 1959 parc. č. XXXX o celkovej výmere 450 štvorcových siah (90, 180 a 180 štvorcových siah), čo predstavuje spolu 1618 m². Za účelom oddelenia pozemkov, rodinného domu a garáže bol dňa 27. 12. 1990 vypracovaný geometrický plán

č. 244-206-1687, ktorým bola z parc. č. XXXX odčlenená časť o výmere 462 m² (t. j. diely 17, 18, 19) a táto bola pričlenená k parc. č. XXXX/X, XXXX/X U. XXXX. Žalobcovia tak majú v bezpodielovom, resp. podielovom spoluvlastníctve spolu výmeru 2080 m², pričom takúto výmeru, s veľmi nepatrnou kladnou odchýlkou v ich prospech, t. j. výmeru 2089 m² majú aj evidovanú vo vlastníctve podľa súčtu výmer parciel zapísaných na LV č. XXXX U. XXXX. Slovenský pozemkový fond nesúhlasil s tým, že žalobcovia sa dožadujú určenia ďalšej výmery 482 m² do svojho vlastníctva titulom vydržania a nimi uplatnený nárok na ďalšiu výmeru neuznal. Upriamil pozornosť na to, že je prinajmenšom zvláštne, že kúpne zmluvy z roku 1959 na inú parcelu, t. j. parc. č. XXXX sa zachovali a práve kúpne zmluvy z roku 1959 a 1990, ktoré by mali preukazovať neperfektný prevod vlastníctva k časti parc. č. XXXX zodpovedajúcej výmere novovytvorených parciel sa nezachovali, resp. ich stratil advokát Mgr. Slováčik. Za začiatok dobromyseľného a nerušeného užívania novovytvorených parciel žalobcovia označili dobu od 07. 12. 1990, pričom už v tom čase, t. j. v čase zamerania a vyhotovenia geometrického plánu z roku 1990 veľmi dobre vedeli, aká časť sa týmto zamerala a odčlenila a že zvyšok parc. č. XXXX zostal vo vlastníctve doterajších vlastníkov. Aj s poukazom na verejne prístupnú evidenciu práv nehnuteľností museli mať vedomosť o tom, že im žalované pozemky vlastnícky nepatria a nemohli byť oprávnenými a nerušenými držiteľmi. Nie sú splnené podmienky pre nadobudnutie vlastníctva vydržaním.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami, ktoré predložili strany sporu, výsluchom žalobcu v 1. rade, žalovaného v 1., 5. a 11. rade, svedkov, ako i oboznámením sa s dedičskými spismi Okresného súdu Nitra sp. zn. 22D/1784/2003, 22D/2022/2005, 22D/2130/2003, 18D/7/2016 a zistil tento skutkový a právny stav.

6. Z geometrického plánu č. 244-206-1687-90 vypracovaného podnikom Geodézia, š.p. Bratislava, prev. Nitra zo dňa 27. 12. 1990 (zamerané dňa 07. 12. 1990) bola z parc. č. XXXX evidovanej v PKV č. 328 odčlenená časť o výmere 244 m², ktorá bola pričlenená k parcele č. XXXX (diel 17), časť o výmere 162 m², ktorá bola pričlenená to k parcele č. XXXX/X (diel 18) a časť o výmere 56 m², ktorá bola pričlenená k parcele č. XXXX/X. Celkovo bola z pôvodnej parcely č. XXXX o výmere 2259 m² odčlenená časť 462 m². Nová parc. č. XXXX mala výmeru 1797 m² (roľa).

6.1 Z kúpno predajnej zmluvy uzavretej dňa 19. 07. 1959 na MNV X. medzi N. N. ako odpredateľom a E. F. a manželkou ako kupiteľmi vyplýva, že predmetom predaja bola nehnuteľnosť nachádzajúca sa v O. X., a to parc. č. XXXX o 90 štvorcových siah. Kúpna cena bola dohodnutá na 500,- Kčs.

6.2 Z kúpno predajnej zmluvy uzavretej dňa 19. 07. 1959 na MNV medzi T. R. ako odpredateľom a E. F. a jeho manželkou ako kupiteľmi vyplýva, že predmetom predaja bola nehnuteľnosť nachádzajúca sa v O. X., a to parc. č. XXXX o 180 štvorcových siah. Kúpna cena bola dohodnutá na 1.000,- Kčs.

6.3 Z výpisu z katastra nehnuteľností, konkrétne z LV č. XXXX vyplýva, že k dátumu vyhotovenia výpisu (09. 09. 2019) boli vlastníkami nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území X., zapísaných ako parc. registra „C“, a to parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 611 m², parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 524 m², parc. č. XXXX/X – záhrada o výmere 232 m² a parc. č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 162 m², na ktorom je postavená stavba – rodinný dom so súp. č. XXX žalobcovia v 1. a v 2. rade.

6.4 Z geometrického plánu č. 93/2017 vypracovaného spoločnosťou geo.flex, s.r.o., rezultuje, že vznikli nové parcely, a to parcela č. XXXX/X (vinice o výmere 247 m², ktorá sa odčlenila od parcely E KN, katastrálne územie X., evidovanej v PKN vložke č. 3302, a to parc. č. XXXX/X), parcela č. XXXX/X (vinice o výmere 85 m², ktorá sa odčlenila od parcely E KN, katastrálne územie X. evidovanej v PK vložke č. 3302, a to parc. č. XXXX/X) a parcela č. XXXX/X vinice o výmere 150 m², ktorá sa odčlenila od parcely E KN, katastrálne územie X., evidovanej v PK vložke č. 3392, a to parc. č. XXXX/X).

6.5 Z výpisu katastra nehnuteľností, konkrétne z LV č. XXXX vyplýva, že k dátumu vyhotovenia výpisu (09. 09. 2019) boli vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území X., zapísaných ako parcely registra „C“, a to parc. č. XXXX/X – zastavané plochy a nádvorie o výmere 321 m², parc. č. XXXX/X – zastavané plochy a nádvoria o výmere 19 m², parc. č. XXXX/X – vinica o výmere 220 m² žalobcovia v 2., 3. a 4. rade.

6.6 Z výpisu katastra nehnuteľností, konkrétne z LV č. XXXX vyplýva, že k dátumu vyhotovenia výpisu (09. 09. 2019) boli vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území X., zapísaných

ako parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu, a to parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 341 m², parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 614 m² žalovaní označení ako v žalobe (s tým, že B. B. a B. C. boli v čase vyhotovenia LV mŕtve).

6.7 Z osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Nitra č. k. D1606/91-32 zo dňa 20. 02. 1996 v dedičskej veci poručiťky B. B., zomr. XX. XX. XXXX vyplýva, že celý majetok nadobudol T. B. (vrátane podielov v PKN vložke č. XXX - parc. č. XXXX pod B/24/a v 1/64-ine, podľa KN už iba ako zbytok neidentický, pre zápis potrebný geometrický plán. plán).

6.8 Z ďalšieho osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Nitra v konaní pod sp. zn. 22D/2130/2003 zo dňa 08. 10. 2004 v dedičskej veci poručiťky B. B., zomr. XX. XX. XXXX vyplýva, že ako dedič zo zákona v III. dedičskej skupine pripadol brat T. B., ktorý zdedil celý majetok poručiťky.

6.9 Z osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Nitra v konaní pod sp. zn. 18D/7/2016 zo dňa 14. 06. 2016 v dedičskej veci poručiťky T. B., zomr. XX. XX. XXXX vyplýva, že majetok poručiťky zdedila - prevzala L. B. (žalovaná v 13. rade), a to aj nehnuteľnosť evidovanú na LV č. XXXX ako parcely registra „E“ – parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 341 m², parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 614 m² pod B4 v X/XXX-XXX, pod B30 v X/XX-XXX, t. j. spolu v X/XX-XXX.

6.10 Z uznesenia Okresného súdu Nitra v konaní pod sp. zn. 22D/1784/2003 zo dňa 19. 05. 2006 v dedičskej veci poručiťky B. C., zomr. XX. XX. XXXX vyplýva, že majetkové práva nadobudla B. S. bez povinnosti výplaty voči ustupujúcim spoludedičom V. C., E. C. a E. C. (žalovaní v 9. až 12. rade).

6.11 Z osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Nitra v konaní pod sp. zn. 22D 2022/2005 zo dňa 18. 12. 2003 v dedičskej veci poručiťky B. C., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX vyplýva, že konanie o dedičstve bolo zastavené z dôvodu, že poručiťka nezanechala žiaden majetok.

6.12 Z uznesenia Okresného súdu Nitra v konaní pod sp. zn. 22D/1784/2003 zo dňa 19. 05. 2006 (po zastavení konania) v dedičskej veci poručiťky B. C., zomr. XX. XX. XXXX vyplýva, že majetkové práva nadobudla B. S. (ktorá podala návrh na prejednanie novoobjaveného majetku) bez povinnosti výplaty voči ustupujúcim spoludedičom V. C., E. C. a E. C. (žalovaní v 10. až 12. rade).

6.13 Z rozhodnutia Správy katastra Nitra v konaní pod sp. zn. C 10/2004 zo dňa 31. 03. 2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 04. 2004 vyplýva, že bol schválený register obnovenej evidencie v katastrálnom území X..

6.14 Z PKN vložky č. XXX vyplývajú postupne urobené zápisy vlastníckeho práva, pričom posledný z nich bol vykonaný dňa 07. 02. 1946, ktorý je však nečitateľný.

7. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že predmetná žaloba je žalobou o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a teda je žalobou o určenie, či to právo je alebo nie je podľa § 137 písm. c/ CSP, pričom jedným z nevyhnutných predpokladov úspešnosti určovacej žaloby je naliehavý právny záujem, ktorý nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. V danom prípade naliehavý právny záujem nevyplýva z osobitného predpisu, a preto súd musí mať preukázanú existenciu naliehavého právneho záujmu určovacej žaloby v každom štádiu konania, inak (a to bez skúmania vecnej stránky žaloby) by musel žalobu ako neprípustnú zamietnuť. Či tento záujem existuje, skúma súd ex offio, t. j. z úradnej povinnosti.

Skúmaním existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, súd prvej inštancie dospel k záveru, že naliehavý právny záujem v predmetnej veci je daný, a to aj v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 1Cdo/56/2003 zo dňa 23. 09. 2003, na ktoré poukázali žalobcovia. Žalobcovia majú na požadovanom určení vlastníckeho práva naliehavý právny záujem, keďže tu preukázateľne existuje stav právnej neistoty medzi stranami sporu, a to z dôvodu ohrozenia právneho postavenia žalobcov, pričom tento stav právnej neistoty nie je možné odstrániť iným spôsobom, ako podaním žaloby.

8. Po ustálení okruhu strán sporu, proti ktorým žaloba smerovala, súd skúmal, či žalobcovia v 1. až 4. rade splnili podmienky na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, ktoré predstavuje originárny

spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva a je úzko späté s oprávnenou držbou, pretože len táto môže vyústiť do nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. Účelom inštitútu vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav oprávnenej nepretržitej držby oprávneným držiteľom, ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve. Pri vydržaní ide o taký spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva fyzickou alebo právnickou osobou, pri ktorom sa oprávnený držiteľ po uplynutí zákonom stanovenej doby stáva vlastníkom veci a tým aj jej skutočným držiteľom.

9. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery (dobromyseľnosti) podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, sú spravidla okolnosti, týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva a svedčiace o poctivosti jeho nadobudnutia. Domnienka držiteľa, že mu vec alebo právo patrí, sa musí vždy opierať o niektorý právny úkon alebo inú právnu skutočnosť, na základe ktorých, podľa jeho presvedčenia, vec alebo právo nadobudol. Ako podmienka vydržania nestačí len subjektívne presvedčenie držiteľa o tom, že vec alebo právo mu patrí, ale je potrebné, aby držiteľ bol v dobrej viere (aby bol dobromyseľný) „s prihliadnutím na všetky okolnosti.“

10. V konaní bolo sporné, či zo strany žalobcov 1. až 4. rade v danej veci išlo o nerušenú a dobromyseľnú držbu nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX v katastrálnom území X., po zákonom stanovenej vydržačnej dobe 10 rokov. Slovenský pozemkový fond ako zástupca nezistených, resp. neznámych vlastníkov z titulu dedičstva po osobách, ktoré sú označené v záhlaví tohto rozhodnutia, nesúhlasil so žalobou a namietal, že kúpne zmluvy z roku 1959 a 1990, ktoré by mali preukazovať neperfektný prevod vlastníctva k časti parc. č. XXXX zodpovedajúcej výmere novovytvorených parciel sa nezachovali. Vo veci vypovedal aj advokát B. S. ako svedok, ktorý mal v roku 2007 prísť do kontaktu s dvomi kúpnyimi zmluvami, ktoré mu mal priniesť žalobca v 1. rade. Uviedol, že doklady od žalobcu v 1. rade nenašli ani v archíve, pričom nebol spísaný žiadny preberací protokol ohľadne odovzdania listín. V tejto situácii musí ísť práve na ťarchu žalobcu v 1. rade, že nepostupoval s dostatočnou mierou opatrnosti, ktorú od neho bolo možné spravodlivo požadovať, pretože jednak si nevyhotovil fotokópie týchto zmlúv a nespísal ani s advokátom Mgr. Slováčikom žiadny protokol ohľadne odovzdania listín.

11. K tvrdeniu právneho zástupcu žalobcov v záverečnej reči, že žiadna zo strán konania výslovne nepoprela tvrdenie o strate uvedených kúpnych zmlúv (z roku 1959 a 1990) súd prvej inštancie uviedol, že samotné skutkové tvrdenia uvádzali žalobcovia, resp. ich právny zástupca už v žalobe. Nie je teda možné vyvodzovať priaznivú skutočnosť pre žalobcov, že nikto nepoprel stratu kúpnych zmlúv v situácii, keď ich zaťažovalo práve v tejto časti dôkazné bremeno.

Žalobcovia nepopreli skutkové tvrdenie Slovenského pozemkového fondu, ktoré uviedol vo vyjadrení k žalobe, opomenuli sa vyjadriť k týmto tvrdeniam, a preto v dôsledku pasivity žalobcov, resp. ich právneho zástupcu možno považovať skutkové tvrdenie uvedené vo vyjadrení k žalobe zo strany Slovenského pozemkového fondu za nespochybnené.

12. Aj keď svedkovia X. a N. vypovedali, že predmetný pozemok bol ohradený od 50-tych, resp. 60-tych rokov a nehnuteľnosť užívali najskôr manželia F. a potom žalobcovia, samotná držba aj po dobu dlhšiu 10 rokov na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním nepostačuje. Domnienka držiteľa, že mu vec alebo právo patrí, sa musí vždy opierať o niektorý právny úkon alebo inú právnu skutočnosť, na základe ktorých, podľa jeho presvedčenia, vec alebo právo nadobudol. Dobromyseľnosť držiteľa sa musí vzťahovať ku všetkým právnym skutočnostiam, ktoré majú za následok nadobudnutie veci alebo práva, ktoré je predmetom držby, teda aj existencie spôsobilého titulu. V tomto prípade ide o hypotetické kúpne zmluvy, ktorých obsah súd nepozná, pretože tieto mal stratiť podľa vyjadrenia žalobcov práve advokát Mgr. Slováčik. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalobcovia ani nemohli byť dobromyseľní v tom, že im predmetná nehnuteľnosť patrí a je logická aj námietka Slovenského pozemkového fondu, že žalobcovia už v čase zamerania novovytvorených parciel na základe geometrického plánu č. 244-206-1687-90 vypracovaného podnikom Geodézia, š.p. vedeli, aká časť sa týmto plánom zamerala a odčlenila a že zvyšok parc. č. XXXX zostal vo vlastníctve doterajších vlastníkov, ktorí sú zapísaní na LV č. XXXX pre katastrálne územie X.. Na uvedenom nemení nič, ani to, že zmluvu (či už kúpnu alebo darovaciu) mala spisovať práve svedkyňa X. C. v roku 1990, pretože obsah právneho úkonu bol pre súd nepreukázaný. V tejto súvislosti žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, nepreukázali existenciu riadneho právneho titulu, od ktorého odvodzujú svoju domnienku, že predmetná nehnuteľnosť im skutočne patrí. Čo sa týka presvedčenia žalobcov, ktorí podľa svojho tvrdenia až v roku 2017 zistili, že vinohrad nie je riadne vysporiadaný, toto presvedčenie mohli podľa názoru súdu nadobudnúť už zo spomínaného

geometrického plánu v roku 1990. Skutkové tvrdenie o ich zistení, že vinohrad nie je riadne vysporiadaný mohli okrem uvedeného nadobudnúť aj z voľne dostupného verejného registra katastra nehnuteľností. Tieto pochybnosti však žalobcovia museli mať už v roku 1990, keď prišlo k vyhotoveniu geometrického plánu, avšak nie je zrejmé, prečo čakali s podaním žaloby až do roku 2019.

Pretože neboli splnené podmienky na vydržanie predmetnej nehnuteľnosti, v zmysle vyššie uvedeného výkladu, súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako ne dôvodnú.

13. V závere svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že samotné vlastnícke presvedčenie žalobcu v 1. rade, že mu nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu, spoluvlastnícky patrí a uplynutie vydržacej doby 10 rokov, nemôže byť podkladom pre vyslovenie vydržania nehnuteľnosti. Žalobca v 1. rade a ani ďalší žalobcovia neboli dobromyseľní ku všetkým právnym skutočnostiam, ktoré majú za následok nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním. Súd dospel k záveru, že žalobcovia nemohli byť dobromyseľní v tom, že im nehnuteľnosť patrí, pretože aj vzhľadom na všetky vyššie uvádzané okolnosti existovali a aj existujú dôvodné pochybnosti o tom, že mohli predmetnú nehnuteľnosť vydržať. V danom prípade v prvom rade absentuje právny titul držby (čiže v danej veci kúpna zmluva s určitým obsahom), od ktorej odvodzujú žalobcovia svoju dobromyseľnosť vzťahujúcu sa ku všetkým právnym skutočnostiam vydržania, v dôsledku čoho je nutné konštatovať, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 s použitím ust. § 262 ods. 1 CSP tak, že i keď žalovaní v 1. až 37. rade boli v konaní úspešní (súd žalobu zamietol v celom rozsahu) a patrilo by im nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v 1. až 4. rade, ktorí nedosiahli žiaden materiálne merateľný úspech, ale žiadne trovy si neuplatnili a súd im preto nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v 1. až 4. rade nepriznal. Súd v konaní nezistil okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania v zmysle ust. § 257 CSP, keďže tieto súd v konaní nezistil, ani ich existenciu netvrdili strany sporu.

15. Žalobcovia v 1. až 4. rade podali prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie zo dňa 22. 06. 2023 proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré po právnej stránke odôvodnili ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), ust. § 365 ods. 1 písm. g/ CSP (zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené), ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a ust. 365 ods. 1 písm. b/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces).

15.1 K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci žalobcovia uviedli, že i keď súd v odôvodnení rozsudku odcitoval ust. § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri rozhodovaní sa ním neriadil. V prípade ak vzniknú pochybnosti, či sa jedná o právnu držbu (ak prichádza do úvahy oprávnená držba, ale zároveň aj úvahy, ktoré ju spochybňujú, teda vec sa nedá jednoznačne posúdiť), zákon prikazuje tieto pochybnosti vyhodnotiť v prospech úvahy, že držba je oprávnená. Teda zákonná úprava je v pochybnostiach rozhodovať v prospech vydržania. Súd v tejto veci rozhodol tak, že „Žalobcovia nemohli byť dobromyseľní v tom, že im nehnuteľnosť patrí, pretože aj vzhľadom na všetky uvádzané okolnosti existovali a aj existujú dôvodné pochybnosti o tom, že mohli predmetnú nehnuteľnosť vydržať“. Porovnaním zákonnej úpravy a úvahy súdu, ktorý zistil pochybnosti, ale rozhodol nezákonne v neprospech držby, hoci zákonná úprava je opačná, ako súd rozhodol.

Žalobcovia taktiež namietali nesprávne úvahy súdu a poukázali na nerešpektovanie ust. § 220 ods. 2 CSP pri odôvodňovaní rozsudku, nakoľko súd nezdôvodnil, aké prostriedky procesnej obrany Slovenský pozemkový fond použil, nevysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov súd vychádzal.

15.2 V konaní bol preukázaný svedkami X., N. U. C. skutkový stav, že od roku 1990 žalobcovia v 1. a 2. rade dobromyseľne užívajú hornú časť pozemku parc. č. XXXX/X U. I. XXXX/X a dolnú časť pozemku parc. č. XXXX/X užívajú žalobcovia v 3. a 4. rade. Tento stav bol potvrdený ostatnými žalovanými (okrem Slovenského pozemkového fondu) a nebol produkovaný žiadny dôkaz preukazujúci opak. Dokonca aj svedok B. S. potvrdzoval tento skutkový stav, podľa ktorého ho žalobcovia vyhľadali

v roku 2006, predložili mu písomné kúpne zmluvy, tento v nich ako právnik - odborník z praxe nevidel žiaden dôvod spochybňujúci dobromyseľnosť, jasne identifikoval právny titul žalobcov, len bohužiaľ sa v jeho kancelárii právne tituly - kúpne zmluvy mohli stratiť, nevytlúčil túto skutočnosť. Jediný problém videl v právnom nástupníctve, ktoré bolo komplikované, ale ak právne nástupníctvo bolo vydokladovateľné (tak, ako sa to napokon ukázalo v tomto súdnom spore), bol by vyhovel žalobcom a vykonával by právne služby, smerujúce k usporiadaniu vlastníctva. Nakoľko však právne nástupníctvo bolo vtedy komplikované (jednalo sa o pkn. vložky pred ROEP-om), právne služby ani nemohol vykonať. Svedkyňa C. jednoznačne preukazovala, že spisovala predmetné zmluvy (nepamätala si na pojednávaní, či kúpne alebo darovacie), bola v tomto skúsená, takúto agendu profesionálne vykonávala aj v prospech vtedajšieho zamestnávateľa, t. j. pre poľnohospodárske družstvo.

15.2a Na základe skutkového stavu súd dospel k nelogickým úsudkom, že mal pochybnosti, či „je daná dobrá viera nadobúdateľov, že nekonajú bezprávne, či si predmetné pozemky neprisvojujú“. Súd vyhodnotil, že zodpovední za stratu zmlúv v kancelárii Mgr. Slováčika sú jedine žalobcovia, pretože neboli dostatočne opatrní a nevyhotovili si fotokópie týchto zmlúv a nespísali protokol o ich odovzdaní Mgr. Slováčikovi (nebolo sporné, či zmluvy odovzdali).

15.2b Stratené kúpne zmluvy súd nazval „hypotetické kúpne zmluvy, ktorých obsah nepozná“. Poznanie konkrétneho detailného obsahu stratených zmlúv, nebolo pre posudzovanie dobromyseľnosti podstatné. Podstatná mohla byť iba tá skutočnosť, či za predaj žalobcovia aj skutočne zaplatili a či zmluvy boli písomné. Tieto skutočnosti preukázané boli a boli nesporné. Z rozsudku nevyplýva, prečo by všeobecné frázy v textácii zmluvy mali byť pre posudzovanie dobromyseľnosti určujúce, na rozdiel od existencie základných náležitostí právneho úkonu (kto, komu, čo, za koľko). Bola preukázaná základná skutočnosť, že boli písomné zmluvy, ktoré sa stratili a toto ani súd nespochybnil. Žiadna sporová strana sa nedomáhala presnej textácie stratených zmlúv, ani z týchto neprodukovala žiadne negatívne úsudky.

15.2c Súd sa priklonil k jedinej úvahe Slovenského pozemkového fondu, ktorú nazval ako námietka, podľa ktorej „žalobcovia už v čase zamerania novovytvorených parciel na základe geometrického plánu č. 244-206-1687-90, vypracovaného prevádzkou č. 206 Geodéziou š.p. Nitra, vedeli aká časť sa zamerala a odčlenila a že zvyšok parc. č. XXXX zostal vo vlastníctve doterajších vlastníkov“.

Súd nezisťoval, či si žalobcovia predmetný geometrický plán objednali a kedy sa s ním oboznámili. Už z jeho prečítania je nesporné, že žalobcovia si tento plán neobjednali a ani nemohli objednávať, lebo účel plánu bol oddeľovanie pozemkov, zameranie už postaveného rodinného domu, zameranie garáže. Žalobcovia v tom čase, teda pred dňom 07. 12. 1990 (deň zameriavania rodinného domu, garáže a náčrtku oddeľovania pozemkov geodetom) nemali žiadny vzťah k pozemkom, nemali postavenú garáž, ani rodinný dom. V tom čase (07. 12. 1990) si plány mohol objednávať len vlastník a nie tretia osoba. Súd porušoval princíp kontradiktórnosti a vkladal do svojho rozhodnutia úvahy, ktoré žalovaní v rámci procesnej obrany ani nepoužívali.

Súd porušil princíp kontradiktórnosti, keď sa žalobcov nepýtal na geometrický plán (kedy sa s týmto plánom oboznámili, kedy si ho prečítali, keď ho pripájali dňa 30. 08. 2019 k písomne vyhotovenej žalobe). Žalobcovia tento plán našli v roku 2019 v starých dokladoch na povale bývalého domu ich právneho predchodcu E. F., od ktorého pozemky v roku 1990 kupovali. Ak tento plán objednával E. F. v roku 1990, keď si zameriaval dom s garážou, nie je zrejmé, čo s týmto majú žalobcovia a ako môže mať tento plán (ktorý v roku 1990 nevideli) vplyv a byť rozhodujúcim faktorom ich vedomostnej zložky. Predmetný plán nebol súčasťou žiadnej kúpnej zmluvy, dá sa predpokladať len, že sa zapísal na žiadosť vlastníka zameriavaných nehnuteľností do evidencie nehnuteľností bez právneho úkonu na bývalej Geodézii š.p. Bratislava (resp. možno ani nie).

Ohľadne úvah týkajúcich sa plánu č. 244-206-1687-90 ide o nepodložené špekulácie, nevyplývajúce z vykonaného dokazovania a ak by sa ktokoľvek žalobcov opýtal na tieto súvislosti, jednoduchým vysvetlením by boli vyvrátené.

15.2d Súd uviedol úvahu, že otázku dobrej viery si mohli žalobcovia zistiť z voľne dostupného verejného registra katastra nehnuteľností. Pozabudol však na dátum, od ktorého sú voľne dostupné verejné registre katastra nehnuteľností, avšak je všeobecne známou skutočnosťou, že v roku 2001, kedy už došlo k vydržaniu, takéto verejne dostupné registre ešte neexistovali a v roku 1990 už tobôž nie. Úvaha súdu,

prečo žalobcovia čakali s podaním žaloby až do roku 2019, nemá žiaden právny význam. Zo skutkového stavu je preukázaný opak, teda že nečakali, ale už v roku 2006 kontaktovali advokáta Mgr. Slováčika, aby ako advokát vo veci konal.

15.3 Žalobcovia v súvislosti s negatívnou dôkaznou teóriou a presunom dôkazného bremena uviedli, že súd sa pri rozhodovaní neriadil platnou právnou úpravou o presune dôkazného bremena a v tejto súvislosti v odvolaní citovali časti uznesenia NS SR v konaní pod sp. zn. 6Cdo/81/2010 zo dňa 31. 05. 2010.

15.4 Nepopreté skutkové tvrdenie žalobcov považoval súd za popreté a kládol im za vinu, že títo nepopierali neexistujúce skutkové tvrdenia Slovenského pozemkového fondu.

Žalobcovia namietali, že 55. bod odôvodnenia rozsudku súdu je pre nich tak nezrozumiteľný, že nevedeli naň reagovať. Ustanovenie § 151 ods. 1 CSP zakotvuje procesný postup, podľa ktorého „výslovne nepopreté skutkové tvrdenia“ sa považujú za nesporné a treba ho vykladať v kontexte s ust. § 151 ods. 2 CSP, podľa ktorého žalovaný má povinnosť okrem výslovného popretia skutkových tvrdení uviesť „vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné“.

Zákon stanovuje sankciu za neuvedenie vlastných tvrdení o predmetných skutkových okolnostiach, a to takú, že považuje bez týchto vlastných tvrdení popretie za neúčinné, pričom toto je základný princíp dokazovania v civilnom spore. Vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu k žalobe neobsahuje vlastné skutkové tvrdenia Slovenského pozemkového fondu, ale obsahuje len námietky neexistencie naliehavého právneho záujmu, úvahy o geometrickom pláne č. 244-206-1687-90, poukazovanie na zvláštnosť straty zmlúv u Mgr. Slováčika a na súčasnú verejne prístupnú evidenciu katastra nehnuteľností (hoci k vydržaniu malo dôjsť v čase, keď súčasná verejne prístupná evidencia neexistovala). Žalobcovia namietali nedostatok vlastných skutkových tvrdení vo vyjadrení Slovenského pozemkového fondu zo dňa 07. 04. 2020, pretože tento namietal hlavne nepredloženie dôkazov, ale dokazovanie prebiehalo až po tomto dátume. Súd tieto námietky Slovenského pozemkového fondu prevzal do svojho rozhodnutia ako relevantné a neposudzoval vec v súlade s neskôr vykonaným dokazovaním.

V 56. bode napadnutého rozsudku súd kládol za vinu právnenému zástupcovi žalobcov, že nepoprel skutkové tvrdenia Slovenského pozemkového fondu (neexistujúce). Podľa ust. § 150 a § 151 CSP sa skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, považujú za nesporné. Neexistuje však povinnosť neustále vzájomne popierať svoje stanoviská a vytvoriť tak cyklický proces popierať popierané až do nekonečna. Žalobcovia svoje skutkové tvrdenia predniesli v žalobe a keď žalovaní nepredniesli iné, žalobcovia nemali zákonnú povinnosť formálne popierať vyjadrenia ako také, keďže v nich nie sú obsiahnuté nové skutkové tvrdenia.

Zástupca Slovenského pozemkového fondu aj po vykonanom dokazovaní stále neprednášal svoje skutkové tvrdenia, nepopieral skutkový stav, vyplývajúci z vykonaných dôkazov, ale „rozhodnutie ponechal na súd“. Pri uplatnení princípu kontradiktórnosti civilného sporového konania, súd nemôže nahrádzať jeho procesnú pasivitu, vyplývajúcu z vykonaných dôkazov.

16. V závere odvolania žalobcovia žiadali, aby odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z preukázaného skutkového stavu, z listinných dôkazov a výpovedí svedkov a rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a žalovaného zaviazne k náhrade trov konania.

17. Slovenský pozemkový fond (ďalej aj SPF) podal k odvolaniu žalobcov vyjadrenie zo dňa 24. 07. 2023, v ktorom reagoval na odvolacie námietky.

Vo vzťahu k tvrdeniu právneho zástupcu žalobcov, že v konaní neboli zisťované skutočnosti ohľadom vedomosti žalobcov o geometrickom pláne č. 244-206-1687-90 zo dňa 07. 12. 1990, uviedol, že už na prvom pojednávaní konanom vo veci dňa 22. 06. 2022 zástupca SPF položil žalobcovi v 1. rade otázku týkajúcu sa tohto geometrického plánu, na ktorú žalobca v 1. rade odpovedal tak, že „V roku 1990 sa zameriavala neusporiadaná časť, ktorá je predmetom tohto sporu ako aj pre účely výstavby môjho rodinného domu, ktorý sa začal stavať v roku 1993.“ V zhode s uvedeným svedok E. N. vo svojej

výpovedi zo dňa 27. 02. 2023 uviedol, že žalobca v 1. rade začal stavať dom asi niekedy v 90-tych rokoch, cca 1991, resp. 1992.

Žalobcovia za začiatok dobromyseľného a nerušeného užívania sporom dotknutých pozemkov označili v žalobe práve dátum 07. 12. 1990, t. j. deň, kedy bol zameraný vyššie uvedený geometrický plán, pričom v časti vlastní (užívateľ) je uvedený žalobca v 1. rade, ako aj žalobca v 3. rade s manželkou W., preto neobstojí tvrdenie právneho zástupcu žalobcov, že žalobcovia nemali o ňom vedomosť a našli ho v roku 2019 v starých dokladoch na povale bývalého domu ich právneho predchodcu E. F., od ktorého pozemky v roku 1990 kupovali.

K tvrdeniu právneho zástupcu žalobcov, že v roku 2006, keď žalobcovia vyhľadali pomoc advokáta Mgr. Slováčka, právne nástupníctvo bolo komplikované, nakoľko sa jednalo o pozemno-knižné vložky pred ROEP-om a právne služby advokát ani nemohol vykonať, Slovenský pozemkový fond uviedol, že v katastrálnom území X. bol schválený ROEP rozhodnutím Správy katastra Nitra pod sp. zn. C 10/2004 zo dňa 31. 03. 2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 04. 2004 a ktorého údaje boli zapísané do katastra nehnuteľností v roku 2004 pod č. k. Z 1310/2004. V roku 2006, keď žalobcovia vyhľadali právne služby advokáta, už pozemky neboli evidované v pozemno-knižných vložkách, ale bol založený LV č. XXXX na parcely registra „E“ KN č. XXXX/X a č. XXXX/X, z ktorých boli odčlenené žalované pozemky, so všetkými podielovými spoluvlastníkmi, vrátane žalovaných nezistených vlastníkov.

Žalobcovia v konaní nepredložili, ani nepreukázali titul vstupu do oprávnenej a dobromyseľnej držby žalovaných pozemkov. Samotná detencia na vydržanie nepostačuje.

Aj so zreteľom na verejne prístupnú pozemkovú knihu, resp. kataster nehnuteľností, sa žalobcovia, kedykoľvek, aj v roku 1990, pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno od každého požadovať, mali (a mohli) presvedčiť o tom, že im žalované pozemky vlastnícky nepatria, a že v pozemno-knižných vložkách, resp. na LV, sú ako podieloví spoluvlastníci evidovaní žalovaní, a teda mali (a mohli) mať pochybnosť o tom, že im pozemky právom patria. Verejne prístupný neznamená prístupný prostredníctvom internetu, resp. elektronickými prostriedkami.

Oprávnenia Slovenského pozemkového fondu k pozemkom nezistených vlastníkov v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, ako aj zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, sú obmedzené a ich rozsah nie je možné rozširovať, a to ani výkladom (pričom pri vykonávaní priznaných oprávnení Slovenský pozemkový fond postupuje vždy vo verejnom záujme), a teda aj ustanovenia vymedzujúce rozsah oprávnení SPF konať v prípade pozemkov s nezisteným vlastníkom je potrebné vykladať s prihliadnutím na verejný záujem, ktorým je spravodlivé usporiadanie pozemkového vlastníctva a poskytnutie rovnakej ochrany vlastníckeho práva všetkým vlastníkom pozemkov, a to tak súčasným, ako aj minulým. Zákonodarcu zveril SPF ako právnickej osobe zastupovanie nezistených vlastníkov v konaniach pred súdom, pričom pri vykonávaní týchto oprávnení SPF postupuje s odbornou starostlivosťou.

SPF sa vyjadril k žalobe svojim podaním zo dňa 07. 04. 2020, v ktorom nárok žalobcov poprel z dôvodov v ňom uvedených, pričom žalobcovia k tomuto vyjadreniu nepodali vyjadrenie. V zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. SPF bol toho názoru, že odvolanie žalobcov po právnej stránke nie je spôsobilé spochybníť správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

Rozsudok súdu prvej inštancie považoval SPF vo výroku za vecne správne a za dostatočne odôvodnený, a preto navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil.

18. E. B. ako zástupkyňa niektorých známych vlastníkov uviedla, že súhlasia s podanou žalobou a na uvedené pozemky si nikto z nich nerobil nárok, rovnako tak nikto nespochybnil, že tieto pozemky patrili minimálne od roku 1959 manželom E. a U. F., ktorí ich v tom čase kúpili, ale zmluvy spísali iba na národnom výbore v prítomnosti svedkov. Tie sa však stratili. Manželia F. pozemok užívali nerušene

vcelku oplotený až do roku 1990, kedy ho odpredali manželom E. a A. B., ktorí ho užívajú nerušene dodnes.

19. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov – ďalej aj CSP) zistil, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné, bolo podané oprávnenou stranou (žalobcami v 1. až 4. rade, v neprospech ktorých bolo týmto rozsudkom rozhodnuté), v zákonom stanovenej lehote (ust. § 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP) a konštatoval, že odvolanie má zákonom stanovené náležitosti a obsahuje zákonom stanovené odvolacie dôvody (ust. § 127, § 363, § 365 ods. 1 CSP). Následne odvolací súd, viazaný rozsahom podaného odvolania žalobcov v 1. až 4. rade, odvolacími dôvodmi ako i súdom prvej inštancie zisteným skutkovým stavom (ust. § 379, § 380 ods. 1, 2, § 383 CSP) prejednal podané odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcov v 1. až 4. rade proti rozsudku súdu prvej inštancie nie je dôvodné a vo veci rozhodol rozsudkom (ust. § 392 CSP) tak, že rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd svoj rozsudok verejne vyhlásil dňa 22. mája 2024, keď v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP za použitia ust. § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu, na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

20. Podľa § 129 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

Podľa § 130 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Ak zákon neustanovuje inak, má oprávnený držiteľ rovnaké práva ako vlastník, najmä má tiež právo na plody a úžitky z veci po dobu oprávnenej držby.

Podľa § 132 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 133 ods. 2 vyššie citovaného zákona, ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 134 ods. 1, 2, 3, 4 vyššie citovaného zákona, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125).

Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

21. Podľa § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia predmetného konania, pozemkový fond za štát a neznámych vlastníkov koná pred súdom vo veciach nehnuteľností uvedených v osobitnom predpise,⁵) podielov spoločnej nehnuteľnosti uvedených v osobitnom predpise^{23h}) a pozemkov, ktorých vlastník nie je známy, a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a neznámych vlastníkov je sporné; obdobne postupuje správca vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastník nie je známy.

22. Podľa § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj CSP), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

c/ určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

23. Odvolací súd pri aplikovaní ust. § 380 ods. 2 CSP posudzoval z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadami, ktoré sa týkajú procesných podmienok. Preskúmaním predloženého súdneho spisu a pri posudzovaní procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu v predmetnej veci, odvolací súd nezistil procesné vady, ktoré by zakladali dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce jeho procesný postup pri vykonávaní dokazovania, vrátane práva žalobcov ako strán sporu na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti podľa ust. § 220 ods. 2 CSP (nerešpektovanie ktorého namietali žalobcovia v podanom odvolaní), vrátane posúdenia skutkových tvrdení žalobcov a Slovenského pozemkového fondu (ďalej aj SPF) ako zástupcu žalovaných v 18. až 37. rade (t. j. neznámych vlastníkov pozemkov), ich vyhodnotenie, vrátane vyhodnotenia dôkaznej situácie (54. až 57. bod odôvodnenia rozsudku) ako i právneho posúdenia veci. Postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil žalobcom uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, tieto dôkazy hodnotil v súlade so zásadami podľa ust. § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia Občianskeho zákonníka žalobu žalobcov v 1. až 4. rade ako nedôvodnú zamietol.

24. Odvolací súd poukazuje najmä na 54. až 57. bod odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorých súd prvej inštancie vysvetlil dôvody, pre ktoré nemohol žalobe žalobcov vyhovieť, ale musel ju zamietnuť. K námietkam žalobcov v 1. až 4. rade vzneseným v podanom odvolaní, a teda k odvolacím dôvodom, odvolací súd uvádza nasledovné.

24.1 Vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je vymedzené ako jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby veci, vykonávanej po zákonom stanovenú dobu. Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“.

24.2 V predmetnej veci sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva vydržaním k nehnuteľnostiam špecifikovaným v žalobe, a preto súd prvej inštancie správne skúmal splnenie zákonom stanovených podmienok vydržania, ktorými sú okrem spôsobilého predmetu vydržania a spôsobilého subjektu vydržania aj oprávnená držba a vydržacia doba. Všetky tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Podmienka spôsobilého predmetu vydržania a spôsobilého subjektu vydržania bola v danej veci splnená, nakoľko ide o nehnuteľnú vec ako predmet vydržania a osoby, ktoré sú spôsobilé nadobúdať vlastnícke právo ako subjekt vydržania.

24.3 Ďalšia podmienka, ktorou je oprávnená držba, však nebola v konaní preukázaná a ani osvedčená.

Oprávnená, a teda chránená držba je výlučne takým faktickým stavom, pri ktorom sú súčasne splnené oba pojmové znaky, a to:

a/ dobromyseľnosť držiteľa, že mu vec patrí, ktorá vychádza z presvedčenia držiteľa o tom, že mu vec patrí a z toho, že toto presvedčenie má oporu v skutkových okolnostiach, ktoré nasvedčujú tomu, že vec by mohla držiteľovi vlastnícky patriť,

b/ držiteľ vykonáva oprávnenia v rovnakom rozsahu ako vlastník, teda nakladá s vecou ako so svojou, pri súčasnej existencii úkonu, ktorým mu bola vec fakticky odovzdaná do užívania.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 134 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka a (predovšetkým) správne skúmal osvedčenie dobromyseľnosti žalobcov, ktorá je nevyhnutnou podmienkou pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním podľa ust. § 134 ods. 1 tohto zákona.

Odvolačný súd, tak ako aj súd prvej inštancie konštatuje, že žalobcovia v 1. až 4. rade nepreukázali existenciu právneho titulu, od ktorého odvodzujú svoju dobromyseľnosť, resp. dobromyseľnosť právnych predchodcov. Súd prvej inštancie po preskúmaní a posúdení žaloby žalobcov v 1. až 4. rade správne dospel k záveru, že žalobcovia v 1. a 2. rade neosvedčili dobromyseľnú držbu novovzniknutých nehnuteľností (pozemkov) v katastrálnom území X. ako parc. č. XXXX/X – vinice o výmere 247 m² a parc. č. XXXX/X – vinice o výmere 150 m² a žalobcovia v 2. až 4. rade neosvedčili dobromyseľnú držbu novovzniknutej nehnuteľnosti (pozemku) v katastrálnom území X. ako parc. č. XXXX/X – vinice vo výmere 85 m². Tieto nehnuteľnosti (žalobcami v žalobe označené ako novovzniknuté parcely) podľa predloženého geometrického plánu č. 93/2017 vyhotoveného dňa 15. 08. 2017 za účelom určenia vlastníckych práv k nehnuteľnostiam parc. č. XXXX/X, I. XXXX/X U. I. XXXX/X v katastrálnom území X. vznikli odčlenením od pôvodných nehnuteľností v katastrálnom území X. zapísaných na LV č. XXXX ako parcely registra E, a to parc. č. XXXX/X – orná pôda o výmere 341 m² a parc. č. XXXX/X – orná pôda vo výmere 614 m² (žalobcami v žalobe označené ako dotknuté parcely) vo vlastníctve žalovaných v 1. až 37. rade.

Žalobcovia tvrdili, že nehnuteľnosti s parc. č. XXXX/X vo výmere 332 m² a č. XXXX/X vo výmere 150 m² nadobudli v roku 1959 E. a U. F. na základe imperfektných kúpnych zmlúv uzavretých s pôvodnými vlastníckymi.

Žalobcovia v 1. a 2. rade tvrdili, že približne v mesiaci november 1990 uzavreli kúpnu zmluvu s E. a U. F., predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam parc. č. XXXX/X U. I. XXXX/X vo výmere, ktorá zodpovedá novovzniknutým parc. č. XXXX/X U. I. XXXX/X, t. j. spolu 397 m² a tieto novovzniknuté parcely dobromyseľne a nerušene užívajú minimálne od 07. 12. 1990 spolu s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXX pod č. XXXX/X, č. XXXX/X, č. XXXX/X a č. XXXX/X, ktoré sú v ich bezpodielovom spoluvlastníctve. Ako dôkaz k tomuto tvrdeniu predložili geometrický plán č. 244-206-1687-90 zo dňa 27. 12. 1990 na oddelenie pozemkov, rodinného domu a garáže.

Žalobcovia v 2. až 4. rade tvrdili, že E. a U. F. uzavreli koncom roka 1990 kúpnu zmluvu so žalobcom v 3. rade a jeho manželkou W. F., predmetom ktorej bola okrem iného i nehnuteľnosť parc. č. XXXX/X, ktorej výmera zodpovedala novovzniknutej parc. č. XXXX/X, t. j. 85 m² a po úmrtí W. F. v novembri 1996 užívali túto novovzniknutú nehnuteľnosť dobromyseľne a nerušene spolu s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXX ako parc. č. XXXX/X, I. XXXX/X U. I. XXXX/X okrem žalobcu v 3. rade i žalobkyne v 2. a 4. rade (dcéry žalobcu v 3. rade a zomrelej W. F.).

Väčšina kúpnych zmlúv, ktoré mali uzavrieť pôvodní vlastníci nehnuteľností s parc. č. XXXX/X a č. XXXX/X (ktorí sú stále zapísaní ako podieloví spoluvlastníci na LV č. XXXX) s E. a U. F. ako kupujúcimi ako i kúpne zmluvy, na základe ktorých dotknuté nehnuteľnosti od E. a U. F. ako predávajúcich kúpili žalobcovia, sa podľa tvrdení žalobcov po ich odovzdaní advokátovi Mgr. Slováčikovi nezachovala, vrátane zmlúv, ktoré sa mali týkať nehnuteľností s parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X.

24.4 Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t. j., či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí. Pri posudzovaní dobromyseľnosti držiteľa a oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že predpokladom oprávnenosti držby je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Postačí existencia takéhoto nadobúdacieho titulu (aj putatívneho), ktorý jeho vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom veci, dostatočne opodstatňuje. Ide teda o psychický stav držiteľa, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol – či mu svedčí nejaký nadobúdaci titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby.

24.5 Pri zisťovaní dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. V predmetnej veci žalobcovia opierali svoje tvrdenia o tom, že sú dobromyseľní držiteľia nehnuteľností s parc. č. XXXX/X, I. XXXX/X (žalobcovia v 1. a 2. rade) a č. XXXX/X (žalobcovia v 2. až 4. rade) od zmlúv, ktoré mali byť uzavreté koncom roku 1990 tvrdiac, že na ich základe nadobudli predmetné nehnuteľnosti od svojich právnych predchodcov E. a U. F. a tieto zmluvy sa stratili (rovnako ako sa stratila zmluva, na základe ktorej mali nadobudnúť vlastnícke právo E. a U. F. k nehnuteľnostiam s parc. č. XXXX/X vo výmere 332 m² a č. XXXX/X vo výmere 150 m²) pri riešení veci u advokáta niekedy v roku 2006, resp. 2007. Advokát Mgr. Štefan Slováčik toto aj na pojednávaní konanom dňa 27. 02. 2023 potvrdil s tým, že žalobca v 1. rade mu priniesol dve kúpne zmluvy, nepamätal si z akého roku, na základe ktorých žalobca, resp. jeho právni predchodcovia kúpili nehnuteľnosť. Svedkyňa X. C., ktorá podľa vlastného tvrdenia zmluvu pre žalobcu v 1. rade asi v roku 1990 písala, uviedla, že to bola darovacia zmluva, ale mohla byť aj kúpna, na základe ktorej F. nehnuteľnosti prenechali.

S poukazom na uvedené súd prvej inštancie správne konštatoval, že existencia zmlúv, a teda právneho titulu, od ktorého žalobcovia odvodzujú svoju domnienku, že nehnuteľnosti nadobudli od E. a U. F., resp. že im patria, nebola nijako preukázaná a jedná sa teda len o nepreukázané tvrdenie žalobcov. Rovnako tak nebolo žiadnym spôsobom preukázané ani tvrdenie, že v roku 1959 mali nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam s parc. č. XXXX/X vo výmere 332 m² a č. XXXX/X vo výmere 150 m² E. a U. F. ako právni predchodcovia žalobcov, v dôsledku čoho potom nemohli pozemky v roku 1990 ďalej prevádzdať, či už na základe kúpnej alebo darovacej zmluvy. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobcovia nepreukázali existenciu skutočnosti, od ktorej odvodzovali svoju domnienku, že predmetné nehnuteľnosti im vlastnícky patria, resp. že patrili ich právnym predchodcom. Ani oplotenie pozemkov nie je takou okolnosťou, ktorá by nasvedčovala dobromyseľnosti držiteľov v prípade, ak absentuje právny titul, od ktorého žalobcovia ako držiteľia odvodzovali vydržanie predmetných nehnuteľností. Rovnako tak nestačí presvedčenie držiteľa, že nikoho nepoškodzuje, resp. že nikomu nezasahuje do jeho práv alebo nikto nezasahuje do jeho práv, o ktorých sa domnieva, že mu patria.

25. Oprávnená držba vyžaduje súčasné spojenie dvoch podmienok, a to dobromyseľnosti držiteľa o tom, že mu vec alebo právo patrí a danosť tejto dobromyseľnosti „so zreteľom na všetky okolnosti“. Pri výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, či držiteľ konal poctivo, či za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.

V tejto súvislosti a v súvislosti s námietkou žalobcov v podanom odvolaní, že v predmetnej veci bola podstatná skutočnosť, či žalobcovia za nehnuteľnosti zaplatili (čo podľa ich názoru bolo aj preukázané), odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že žalobcovia v žalobe tvrdili uzavretie kúpnej zmluvy, ale v žalobe, ani v priebehu súdneho konania neuvádzali okolnosti jej uzavretia, kúpnu cenu, ani okolnosti jej zaplatenia, napriek tomu, že v tomto smere ich zaťažovalo bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno preukázania okolností svedčiacich o poctivosti nadobudnutia nehnuteľností, ku ktorému patrí i preukázanie zaplatenia dohodnutej kúpnej ceny alebo preukázanie, že išlo o dar (podľa tvrdenia svedkyne C. mohlo ísť aj o darováciu zmluvu) ako bezodplatné plnenie. Žalobca v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 22. 06. 2022 tvrdil, že po E. F. (ktorý pozemky nadobudol výmenou alebo kúpou) odkúpili celistvý oplotený vinohrad a zaplatili kúpnu cenu, čo bolo asi v roku 1990. Toto jeho tvrdenie (tvrdenie strany sporu) však s poukazom na tvrdenia SPF vo vyjadrení k žalobe nebolo podľa názoru odvolacieho súdu žiadnym spôsobom preukázané.

26. Dobromyseľnosť držby spočíva v presvedčení držiteľa, že je vlastníkom veci, pričom nestačí presvedčenie držiteľa, že nikoho nepoškodzuje, resp. že nikomu nezasahuje do jeho práv a musí byť posudzovaná objektívne, nie len zo subjektívneho hľadiska držiteľa. Do úvahy treba brať, či by držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú s ohľadom na okolnosti a povahu konkrétneho prípadu možno od každého (spravodlivo) požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, či mu vec alebo právo patrí. Vo vzťahu k vydržaniu je nevyhnutné, aby takáto dobromyseľnosť bola daná po celú dobu plynutia vydržacej doby. Samotné subjektívne presvedčenie držiteľa o jeho dobromyseľnosti je preto v tomto smere nedostatočné. Nastúpenie dobromyseľnosti je potrebné posudzovať predovšetkým podľa

okolností, ktoré sprevádzali vznik držby, ktorá u žalobcov podľa ich tvrdenia mala nastať koncom roka 1990.

V súvislosti s týmto tvrdením žalobcov je ale potrebné poukázať na geometrický plán č. 244-206-1687-90 zo dňa 27. 12. 1990 na odčlenenie pozemkov, zameranie rodinného domu, garáže, ktorému predchádzalo zameranie dňa 07. 12. 1990. Okrem iného je v ňom uvedené, že vlastník nehnuteľnosti s parc. č. XXXX ostáva doterajší. Predmetný geometrický plán žalobcovia predložili ako dôkaz k žalobnému tvrdeniu, že nehnuteľnosti s parc. č. XXXX/X, č. XXXX/X, č. XXXX/X a č. XXXX/X (nehnuteľnosti A) spolu s nehnuteľnosťami s parc. č. XXXX/X a č. XXXX/X nerušene užívali minimálne od 07. 12. 1990, teda odo dňa zamerania podkladov na vyhotovenie geometrického plánu. Práve od tohto dňa žalobcovia v 1. a 2. rade odvodzovali svoje dobromyseľné a nerušené užívanie. K tvrdeniu žalobcov, že sa ich nikto nepýtal, či a kedy sa s týmto geometrickým plánom oboznámili, odvolací súd uvádza, že žalobca v 1. rade na pojednávaní dňa 22. 06. 2022 na otázku zástupcu Slovenského pozemkového fondu výslovne uviedol, že „v roku 1990 sa zameriavala neusporiadaná časť, ktorá je predmetom toho sporu ako aj pre účely výstavby môjho rodinného domu, ktorý sa začal stavať v roku 1993“. Z uvedeného treba vyvodiť záver, že predmetný geometrický plán bol okrem iného vypracovaný i pre účely výstavby rodinného domu žalobcu v 1. rade, a teda mu musel byť známy už v tom čase (december 1990, resp. rok 1991). Rovnako tak, ako už konštatoval i súd prvej inštancie, žalobcovia mohli kedykoľvek od roku 1990, resp. 1991 (bez ohľadu na existenciu alebo neexistenciu internetu) požiadať o nahliadnutie do evidencie nehnuteľností, resp. katastra nehnuteľností a boli by zistili, že ako vlastníci nehnuteľnosti s parc. č. XXXX/X U. I. XXXX/X sú na LV č. XXXX naďalej zapísaní pôvodní podieloví spoluvlastníci, resp. ich právni nástupcovia. Pokiaľ bol teda v minulosti (v roku 1990) vypracovaný geometrický plán, o ktorom mal vedomosť minimálne žalobca v 1. rade (čo vyplýva i z jeho výpovede na pojednávaní), mohla sa s ním pri zachovaní náležitej obozretnosti, opatrnosti a existujúcich príbuzenských vzťahoch oboznámiť i žalobkyňa v 2. rade (manželka žalobcu v 1. rade a dcéra žalobcu v 3. rade) ako i žalobca v 3. rade (otec žalobkyne v 2. rade) a žalobkyňa v 4. rade (dcéra žalobcu v 3. rade), aby sa presvedčili, aké nehnuteľnosti mali byť odčlenené, aká je ich výmera, kto je vlastníkom novovytvorených nehnuteľností, resp., či užívací stav nehnuteľností zodpovedá stavu právnomu.

V prípade preukazovania vydržania dôkazné bremeno viazne na tom, kto tvrdí, že nadobudol vlastníctvo vydržaním. Inak povedané, toho, kto tvrdí, že on alebo jeho právny predchodca nadobudol vlastníctvo veci vydržaním, zaťažuje na začiatku dokazovania procesná povinnosť nielen tvrdiť, ale aj preukazovať skutočnosť, z ktorých vyvodzuje dobromyseľnosť svojej držby. Dobromyseľnosť držby je objektívna kategória. Nestačí teda subjektívne presvedčenie držiteľa, že je vlastníkom veci, musia existovať objektívne skutočnosti, o ktoré môže držiteľ toto presvedčenie o dobromyseľnosti držby oprieť. Vyvodzovanie dobromyseľnosti žalobcov z toho, že boli uzavreté písomné zmluvy (ktorých existencia v konaní nebola preukázaná ani vykonaným dokazovaním), že predmetné nehnuteľnosti užívali, oplotili si ich, nikto ich nerušil a ani oni nikoho nerušili, bez zohľadnenia zachovania náležitej opatrnosti, ktorú bolo možné s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu od nich požadovať, je v rozpore s platnou právnou úpravou inštitúty vydržania. V konkrétnej veci mali alebo mohli mať žalobcovia pochybnosti v tom, že užívajú nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudli, a to už i s poukazom na geometrický plán z roku 1990. To, že žalobcovia sa (po roku 1991, t. j. po novele Občianskeho zákonníka vykonanej zákonom č. 509/1991 Zb.) nedomáhali svojich vlastníckych práv, nemožno posúdiť ako skutočnosť potvrdzujúcu ich dobromyseľnosť o oprávnenej držbe. Vlastníkovi takáto povinnosť, domáhať sa výkonu svojich vlastníckych práv alebo iným spôsobom ich riešiť, zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva.

Dobromyseľnosť držiteľa zaniká momentom, kedy sa oboznámil, resp. mohol sa oboznámiť so skutočnosťou, ktorá objektívne musela v ňom vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec alebo právo patrí, a to bez ohľadu na to, že subjektívne naďalej ostal v presvedčení o svojom vlastníctve veci alebo oprávnenom výkone práva. V závislosti od konkrétneho prípadu takouto skutočnosťou môže byť oboznámenie sa s vlastníckym zápisom v katastri nehnuteľností alebo verejnou, či inou listinou (napr. geometrickým plánom), z ktorej vyplýva vlastníctvo v prospech inej osoby. Vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu toho, ktorého prípadu od každého požadovať nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí.

Vyvrátiteľná právna domnienka (aplikácie ktorej sa žalobcovia domáhali v podanom odvolaní), že v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená, má svoj význam predovšetkým v rámci

procesného dokazovania, a to v tom zmysle, že v prípade pochybností je potrebné vychádzať z dobromyseľnosti držiteľa a dôkazné bremeno preniesť na toho, kto namieta voči oprávnenosti držby (rozsudok Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 7Cdo/302/2021 zo dňa 25. 05. 2023). Predpokladom aplikácie tejto domnienky sú však „pochybnosti“, ktoré musia vyplývať z dokazovaním zisteného skutkového stavu.

Vyvrátiteľná domnienka dobromyseľnosti sa uplatní až vtedy, keď aj po vykonanom dokazovaní pretrváva stav neistoty o dôvodnosti presvedčenia držiteľa, že mu vec patrí a je preto potrebné vychádzať z dobromyseľnosti jeho držby a dôkazné bremeno preniesť na toho, kto dobromyseľnosť držby spochybňuje. V súdnej veci ale takáto procesná situácia podľa názoru odvolacieho súdu nenastala a neboli splnené podmienky na aplikáciu vyvrátiteľnej právnej domnienky o dobromyseľnosti držby žalobcov.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že domnienka dobromyseľnosti držby nastupuje až vtedy, keď ten, kto tvrdí dobromyseľnú držbu (a na jej základe vydržanie) preukáže existenciu okolností, na základe ktorých sa mohol objektívne domnievať, že je vlastníkom predmetnej veci. Podstata tejto právnej domnienky je v tom, že preukázanie uvedených objektívnych okolností nemusí byť nepochybné v miere, aká sa vyžaduje pri dokazovaní iných skutočností v civilnom konaní. V predmetnej veci však dobromyseľnosť držby žalobcov v 1. až 4. rade i s poukazom na vyššie označený geometrický plán z decembra 1990 nebola zistená a žalobcovia sa ani podľa názoru odvolacieho súdu nemohli dobromyseľne domnievať, že vydržaním nadobudli do vlastníctva nehnuteľnosti s parc. č. XXXX/X, I. XXXX/X U. I. XXXX/X. So zreteľom na všetky okolnosti, ktoré v priebehu konania na súde prvej inštancie vyšli najavo, je dôvodné konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalobcovia nemohli byť dobromyseľní v tom, že im patrí vlastnícke právo k vyššie označeným nehnuteľnostiam, a preto nemohli byť ani oprávnenými držiteľmi.

27. K ďalším odvolacím námietkam žalobcov odvolací súd uvádza, že sa nestotožňuje ani s odvolacou námietkou spočívajúcou v tom, že výsluchom svedkov (X., N., C.) bolo preukázané, že žalobcovia v 1. a 2. rade dobromyseľne užívajú nehnuteľnosti s parc. č. XXXX/X U. I. XXXX/X a žalobcovia v 2. až 4. rade dobromyseľne užívajú nehnuteľnosť s parc. č. XXXX/X. Dobromyseľnosť je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si napríklad prisvojuje určitú vec alebo ňou disponuje. Ide teda o psychický stav, o vnútorné presvedčenie subjektu, ktoré samo o sebe nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých možno vyvodiť presvedčenie nadobúdateľa o dobromyseľnosti, že mu vec patrí. Svedkovia sa teda mohli vyjadrovať iba k tomu, či žalobcovia predmetné nehnuteľnosti užívajú (čo nebolo ani sporné), resp. k okolnostiam svedčiacim o nadobudnutí vlastníctva (k tomu sa vyjadriť nevedeli, keď napr. svedkyňa C., ktorá mala predmetnú zmluvu písať, nevedela, či sa jednalo o kúpnu alebo darovaciu zmluvu), ale nie k vnútornému presvedčeniu žalobcov o ich dobromyseľnosti, či nedobromyseľnosti v užívaní nehnuteľností.

28. Na základe vykonaného dokazovania odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovia pri nimi tvrdenom vstupe do držby predmetných nehnuteľností s parc. č. XXXX/X, I. XXXX/X U. I. XXXX/X v katastrálnom území X. koncom roku 1990 nepreukázali svoju dobromyseľnosť v tom, že im tieto nehnuteľnosti patria, a to práve s poukazom na existenciu geometrického plánu č. 244-206-1687-90 zo dňa 27. 12. 1990 a vedomosť o ňom, ktorú jednoznačne potvrdil i žalobca v 1. rade, keď na pojednávaní výslovne uviedol, že v roku 1990 sa zamieravala neusporiadaná časť pozemkov, ktorá je predmetom tohto sporu. Toto jeho vyjadrenie vylučuje tvrdenie žalobcov v odvolaní o tom, že o existencii tohto geometrického plánu sa dozvedeli až v roku 2019. V geometrickom pláne je jednoznačne uvedené, že vlastník nehnuteľností s parc. č. XXXX/X a č. XXXX/X (od ktorých boli vyššie označené parcely odčlenené) ostáva doterajší, teda žalobcovia jednoznačne nemohli byť dobromyseľní v tom, že im patria nehnuteľnosti s parc. č. XXXX/X, I. XXXX/X U. I. XXXX/X, keď tieto boli odčlenené od nehnuteľností, ktoré žalobcom, ani ich právnym predchodcom nikdy vlastnícky nepatrili. Na tento geometrický plán poukazoval i SPF vo vyjadrení k žalobe, keď namietal dobromyseľnosť a oprávnenosť držby zo strany žalobcov v 1. až 4. rade, pričom títo v ďalšom priebehu konania na tieto námietky žiadnym spôsobom nereagovali, a teda nepopreli tvrdenia SPF.

Vykonané dokazovanie, ani výsluchy svedkov nedali jednoznačnú odpoveď, akým spôsobom mali žalobcovia nadobudnúť sporné nehnuteľnosti, na základe akých skutočností mali vstúpiť do tvrdenej

dobromyseľnej oprávnenej držby v tom zmysle, že im uvedené nehnuteľnosti patria a nakladať s nimi ako s vlastnými. Svedkovia potvrdili, že mali vedomosť o tom, že nehnuteľnosti obhospodarovala rodina právnych predchodcov žalobcov a z ich výpovedí možno vyvodiť, že vedomosť o tom, že im sporné nehnuteľnosti patria, bola vo všeobecnosti v povedomí ľudí z obce. Výlučne však len z tohto (že ľudia mali povedomie o tom, že pokiaľ ktosi v obci obhospodaroval určité nehnuteľnosti, vo všeobecnosti sa aj predpokladalo, že mu aj patria a užíva ich oprávnene) ešte nemožno bez ďalšieho dôkazu dostatočne hodnoverne a právne relevantne vyvodiť ako nespornú skutočnosť, že nehnuteľnosti nadobudol konkrétny vlastník, prípadne vstúpil do oprávnenej držby v zmysle zákonných požiadaviek pre nadobudnutie práva vydržaním. V tomto smere potom aj odvolací súd reaguje na odvolaciu námietku žalobcov, že súd neprihliadal na zákonnú domnienku vyplývajúcu z ust. 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. Z hľadiska hmotnoprávneho a z hľadiska objektívneho práva neobstojí priznanie vlastníckeho práva komukoľvek, kto sa ho domáha len z toho dôvodu, že i keď nepreukázal nadobúdaci titul, ani dostatočne hodnoverne nepreukázal existenciu dobromyseľnej a oprávnenej držby, ani ostatné zákonné atribúty pre nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam na základe právneho úkonu alebo vydržaním, ale s poukazom na existujúce pochybnosti, zákonná domnienka ukladá pri pochybnostiach predpokladať oprávnenosť držby. Takýto formalistický a striktný prístup súdu k určeniu vlastníckeho práva len s poukazom na uvedenú zákonnú domnienku by zjavne nebol súladný s elementárnymi princípmi objektívneho práva, ústavou garantovanými právami, ani so zásadami kontradiktórnosti sporového konania s povinnosťou tvrdenia a preukázania tvrdeného práva a unesenia dôkaznej povinnosti, ktorá zaťažuje toho, kto tvrdí, že je nositeľom určitého práva, ktorého sa domáha určovacou žalobou.

V predmetnom konaní možno konštatovať, že žalobcovia preukázali faktické užívanie predmetných nehnuteľností, ktoré nebolo sporné a taktiež neboli rušení v ich užívaní. Nepreukázali však svoju dobromyseľnosť, resp. dobrú vieru v to, že im predmetné nehnuteľnosti skutočne vlastnícky patria a vzhľadom na existenciu geometrického plánu č. 244-206-1687-90 zo dňa 27. 12. 1990 nepreukázali ani ich objektívny vstup do oprávnenej a dobromyseľnej držby nehnuteľností. Oprávnenosť držby nevyhnutne predpokladá dobromyseľnosť toho, kto s vecou, či právom zaobchádza ako so svojou, pričom so zreteľom na všetky okolnosti je dobromyseľný v tom, že mu táto vec, či právo aj vlastnícky patrí. Tieto okolnosti však v spore preukázané neboli. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu musel prisvedčiť právnomu záveru vyslovenému v odvolaní napadnutom rozsudku, že v danom prípade nebola žalobcami preukázaná ich dobromyseľnosť v tom, že im vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam skutočne patrí a tým nebola preukázaná ani oprávnenosť a dobromyseľnosť držby eventuálne zakladajúcej predpoklady pre vydržanie vlastníckeho práva pri neexistencii dôkazov nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcov od ich právnych predchodcov (rovnako tak pri neexistencii dôkazov nadobudnutia vlastníckeho práva právny predchodcami žalobcov) a žalobcovia tak neunesli dôkazné bremeno. Vzhľadom na všetky konštatované skutočnosti potom odvolací súd prisvedčil správnosti záveru súdu prvej inštancie, že výlučne len z nerušeného, hoci aj dlhoročného, užívania sporných nehnuteľností si žalobcovia nemohli vyvodiť dobromyseľnosť v tom, že im vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam ako k celku patrí. Žalobcovia nepreukázali, ktorá právne významná skutočnosť mala byť relevantným dôvodom na nadobudnutie ich presvedčenia o vlastníctve sporných nehnuteľností ako celku. Nie sú tak naplnené všetky podmienky stanovené zákonom na to, aby bolo možné určiť, že vlastnícke právo k sporným pozemkom vzniklo vydržaním, pretože absentuje dobromyseľnosť žalobcov v tom, že im toto právo počas celej doby vydržania skutočne výlučne patrilo.

29. Ani v podanom odvolaní žalobcovia neuviedli žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by boli spôsobilé privediť zmenu odvolaním napadnutého rozsudku a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnúť z tzv. úradnej povinnosti. Odvolací súd nezistil ani žiadne dôvody na iné posúdenie skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, ktoré vychádzajú z obsahu súdneho spisu a dávajú dostatočný podklad výroku jeho rozsudku vo veci samej. Odvolacie námietky žalobcov posúdil odvolací súd ako nedôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne zisteného skutkového stavu.

Po zhrnutí relevantných výsledkov dokazovania a po ich zhodnotení sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že na podklade takéhoto dokazovania súd nemal jednoznačne, dostatočne hodnoverne a nespochybniteľne preukázané skutkové a právne tvrdenia žalobcov tak, aby bolo možné určovacej žalobe vyhovieť. Po oboznámení sa s dôvodmi odvolania a po zvážení všetkých relevantných

skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v meritórnom I. výroku podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

30. V nadväznosti na vecnú správnosť meritórneho I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie a teda konštatovanie plného procesného úspechu žalovaných, pokiaľ súd žalobu zamietol v celom rozsahu z dôvodu, že žalobcom sa nepodarilo v spore preukázať jej dôvodnosť, je potom zákonom zodpovedajúci a vecne správny aj závislý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalovaným v 1. až 37. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože si trovy konania neuplatnili a ani zo spisu im vynaloženie trov konania nevplyva.

31. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 a ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V danom prípade mali v odvolacom konaní žalovaní plný úspech, v dôsledku čoho im vznikol nárok na náhradu trov konania. Nakoľko však žalovaným v priebehu odvolacieho konania žiadne trovy konania nevznikli (neplatili žiadne súdne poplatky, ani neboli zastúpení advokátom), súd žalovaným v predmetnej veci nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pričom sa riadil právnym názorom vyjadreným v uznesení Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28. 02. 2018, podľa ktorého ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 393 ods. 2 veta druhá CSP v spojení s ust. § 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 1, 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)